

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р4 г 20/2020
15.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, и то судија Бранислав Босиљковић, одређен Годишњим распоредом послова у складу са чланом 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, у поступку по приговору предлагача АА из ..., улица ... број ..., чији је пуномоћник Коста Милић, адвокат из ..., улица ... број ..., ради убрзања поступка, након испитног поступка донео је дана 15.09.2020. године следеће

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ приговор предлагача АА из ... за убрзање поступка и **УТВРЂУЈЕ** да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у предмету Врховног касационог суда Рев 583/2018.

НАЛАЖЕ СЕ судији известиоцу да у року од 30 дана од пријема овог решења оконча поступак по ревизији у предмету Врховног касационог суда Рев 583/2018 и да потом, у року од 15 дана, обавести доносиоца решења о предузетим мерама.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да предлагачу надокнади трошкове поступка у износу од 6.000,00 динара у року од 15 дана.

Образложење

Предлагач је 21.07.2020. године поднела приговор ради убрзања поступка у предмету Врховног касационог суда Рев 583/2018. У приговору је навела да је против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1618/2017 од 23.08.2017. године изјавила ревизију и да о ревизији није одлучено ни по протеку рока од две и по године од достављања предмета Врховном касационом суду. Због тога предлагач сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року, зајемчено Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, Уставом Републике Србије и Законом о парничном поступку. Предложила је да се, имајући у виду њену животну доб (у новембру ове године навршиће ...-у годину живота), погоршано здравствено стање и тешко имовно стање, њен приговор усвоји - утврди повреда права на суђење у разумном року у означеном предмету Врховног касационог суда и наложи окончање тог поступка најкасније у року од 30 дана од достављања решења о приговору. Трошкове поступка за састав приговора је тражила.

Одлучујући о приговору, на основу чланова 7. став 2, 9, 10. и 11. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд је нашао да је приговор основан.

Након спроведеног испитног поступка - увида у списе предмета Рев 583/2018, утврђене су чињенице које су битне за одлуку о приговору:

Поступак у овом спору започет је по службеној дужности тако што је Управа за имовинскоправне послове Града Новог Сада, након неуспешног споразумног одређивања накнаде, Основном суду у Новом Саду доставила 28.05.2012. године спис управног органа ради утврђивања накнаде за непокретност деекспроприсану правноснажним решењем Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне заједнице бр. 101-465-21/2009 од 17.08.2011. године. Наведеним решењем усвојен је захтев АА и поништено правноснажно решење Општинског секретаријата за општу управу Управе за имовинскоправне послове Општине Нови Сад бр. 10.463/30-75 од 02.04.1975. године о експропријацији земљишта у корист Општине Нови Сад.

Предмет је заведен под бројем Р1 170/12. О накнади је одлучено решењем Основног суда у Новом Саду Р1 170/12 од 09.09.2013. године. Доношењу наведеног решења претходио је поступак у којем је било заказано четири рочишта: 06.06.2012. године (одржано и одложено на захтев заступника противника предлагача ради упознавања са захтевом предлагача из поднеска који му је предат на том рочишту), 20.03.2013. године (одржано и одложено), 22.05.2013. године (одржано и одложено на захтев обе странке ради изјашњења о налазу вештака) и 09.09.2013. године.

Препис наведеног решења достављен је пуномоћнику предлагача 06.11.2013. године и заступнику противника предлагача 04.11.2013. године. Противник предлагача је изјавио жалбу 13.11.2013. године а предлагач је 21.11.2013. године дала одговор на жалбу. Предмет је отправљен другостепеном суду 17.12.2013. године. Решењем Вишег суда у Новом Саду Гж 4683/13 од 22.01.2014. године укинута је решење Основног суда у Новом Саду Р1 170/12 од 09.09.2013. године и предмет враћен том суду на поновни поступак. Предмет је, са другостепеним решењем, примљен у првостепени суд 18.02.2014. године и заведен под бројем Р1 18/2014.

У поновном поступку накнада је одређена решењем Основног суда у Новом Саду Р1 18/2014 од 16.09.2015. године, након осам заказаних рочишта: 14.05.2014. године (одложено на захтев заступника противника предлагача ради изјашњења о захтеву предлагача из поднеска од истог датума који му је уручен на том рочишту), 11.06.2014. године (одржано и одложено), 25.02.2015. године (одржано и одложено ради прибављања извештаја од пореске управе о тржишној вредности земљишта), 25.03.2015. године (отказано), 20.05.2015. године (одложено), 17.06.2015. године (одложено због изјашњења странака на налаз вештака који им је достављен на том рочишту), 23.07.2015. године (одржано и одложено) и 16.09.2015. године.

Препис тог решења достављен је пуномоћнику предлагача 09.12.2015. године и заступнику противника предлагача 03.12.2015. године. Противник предлагача је 17.12.2015. године изјавио жалбу, а предлагач је 24.12.2015. године поднела одговор на жалбу. Предмет је 13.01.2016. године отправљен другостепеном суду. Решењем Вишег суда у Новом Саду Гж 219/2016 од 23.02.2016. године укинута је означено првостепено решење и предмет враћен на поновни поступак. Предмет је, са другостепеним решењем, примљен у првостепени суд 02.03.2016. године и заведен под бројем Р1 27/2016.

Поступајући по упутству из другостепеног решења Основни суд у Новом Саду се, решењем Р1 27/2016 од 22.03.2016. године, огласио стварно ненадлежним и обуставио ванпарнични поступак а предмет доставио Вишем суду у Новом Саду на даљи поступак по правилима парничног поступка.

Виши суд у Новом Саду није прихватио надлежност и предмет је 27.04.2016. године доставио Апелационом суду у Новом Саду ради решавања сукоба стварне надлежности. Настали сукоб надлежности решен је решењем Апелационог суда у Новом Саду Р 28/2016 од 01.06.2016. године тако што је за поступање одређен Виши суд у Новом Саду. Предмет је са наведеним решењем достављен Вишем суду у Новом Саду 15.06.2016. године.

Прво рочиште за главну расправу у парничном поступку заказано је за 08.09.2016. године и није одржано због одсуства судије којем је предмет додељен у рад. Следеће рочиште заказано је за 21.10.2016. године, одржано је и на истом је утврђен временски оквир од шест месеци и два рочишта. Утврђени временски оквир је испоштован - након два рочишта главна расправа је закључена.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 141/2016 од 27.01.2017. године делимично је усвојен тужбени захтев. Препис ове пресуде достављен је пуномоћнику тужиле 03.04.2017. године а заступнику туженог 05.04.2017. године. Обе странке су изјавиле жалбе. Предмет је 16.05.2017. године отправљен Апелационом суду у Новом Саду.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1618/17 од 23.08.2017. године одбијене су жалбе странака и потврђена првостепена пресуда. Препис другостепене пресуде достављен је пуномоћнику тужиле 25.09.2017. године а заступнику тужене 19.09.2017. године. Тужила је 19.10.2017. године изјавила ревизију. Тужени је 28.11.2017. године поднео одговор на ревизију који је достављен противној странци 04.12.2017. године.

Предмет је примљен у Врховни касациони суд 25.01.2018. године и заведен је под бројем Рев 583/2018. Тужила је 15.03.2018. године, због свог позног животног доба и дужине трајања поступка, поднела молбу за прекоредно решавање. Молба је прослеђена судији известиоцу ради оцене испуњености услова за прекоредно решавање.

Седница већа на којој је одлучено о тужилиној ревизији одржана је 10.06.2020. године, али одлука није израђена.

Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, поред осталог прописано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Према члану 10. став 1. Закона о парничном поступку, који се сходно примењује и у ванпарничном поступку на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да се при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају све околности предметног случаја, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса, односно израду одлука.

Имајући изложено у виду, Врховни касациони суд је нашао да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року.

У овом поступку предлагач остварује право на имовину - новчано потраживање на име накнаде за експроприсану непокретност која јој, након деекспропријације, не може бити враћена у натуралном облику. По оцени Врховног касационог суда, не ради се о чињенично и правно сложенем спору, јер је о праву на накнаду већ одлучено правноснажним решењем управног органа о деекспропријацији, тако да се одлучивање судова своди само на одређивање висине те накнаде. Поступак је започет 25.12.2012. године и до доношења другостепене пресуде којим је правноснажно одлучено о висини накнаде трајао је дуже од четири и по године. По ревизији предлагача предмет је достављен Врховном касационом суду 25.01.2018. године и до седнице већа које је о истој одлучивало протекло је око две и по године. Предлагач својим радњама или пропустима није допринела дужини трајања поступка, посебно поступка по изјављеној ревизији, а из разлога наведених у приговору већ је подносила молбу за убрзање поступка одлучивања, којој није удовољено.

Узимајући у обзир све ове околности, приговор предлагача је усвојен - утврђена је повреда права на суђење у разумном року и наложено судији известиоцу да у одређеном року оконча поступак по ревизији тако што ће изградити одлуку како би се предмет могао отправити из суда.

Предлагачу су, на основу члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку у вези са чланом 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, досуђени трошкови за састав приговора.

Судија

Бранислав Босиљковић, с.р.

Поука о правном леку:

Против овог решења предлагач има право жалбе Врховном касационом суду, ако судија није предузео наложене процесне радње у року који му је одређен, у року од осам дана од истека рока у коме је судија био дужан да предузме наложене процесне радње.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић